

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

TEHRAN CHAMBER OF COMMERCE,
INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

گزارش تحلیلی از عملکرد سازمان بورس اوراق
بهادار ایران و وضعیت بازار سرمایه کشور
بر اساس آخرین داده‌های آماری منتشر شده
توسط سازمان بورس برای اسفند ماه ۱۳۹۹

تهیه شده در معاونت کسب و کار

فروردین ۱۴۰۰

فهرست

۲	..... پیش گفتار
۳	..... (۱) ارزش بازارها
۴	..... (۲) ارزش بازاری صنایع در بورس و فرابورس
۷	..... (۳) جمع بندی

۱) ارزش بازارها

دانستن ارزش هر یک از بازارها می‌تواند یکی از اطلاعاتی باشد که مؤید میزان ترجیح افراد به ورد به هر یک از آن‌ها باشد (البته افزایش دقت در زمینه این مهم نیاز به تحلیل داده‌ها و اطلاعات بیشتری دارد). طبق آخرین آمار (اسفند ۱۳۹۹) مربوط به ارزش بازارهای مالی تحت نظر سازمان بورس که مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی گروه آمار و تحلیل ریسک این سازمان آن را تهیه نموده است، ارزش ریالی هر یک از بازارهای مالی در جدول شماره (۱) آورده شده است. شایان ذکر است که ارزش بازار عبارت از حاصلضرب تعداد اوراق بهادار (سهام عرضه شده تمام شرکت‌ها) در ارزش بازاری (آخرین قیمت یا قیمت پایانی روی تابلو معاملاتی هر شرکت) است.

جدول شماره (۱): ارزش بازارهای مالی در پایان اسفند ۱۳۹۹ (واحدها به میلیارد ریال است)

بازار	نوع اوراق	انتهای اسفند ۱۳۹۹	انتهای اسفند ۱۳۹۸	انتهای اسفند ۱۳۹۷	درصد تغییرات ۹۸ به ۹۷	در صد تغییرات ۹۹ به ۹۸	در صد تغییرات ۹۹ به ۹۷
بورس تهران	سهام	۵۲,۵۴۷,۶۴۳	۱۸,۷۳۱,۴۶۶	۶,۸۴۰,۶۱۵	۱۷۴٪	۱۸۱٪	۶۶۸٪
	اوراق بدهی	۲۵۲,۲۱۹	۱۱۸,۵۳۵	۷۳,۸۰۶	۶۱٪	۱۱۳٪	۲۴۲٪
	ETFs	۵۲۷,۴۷۳	۱۰۹,۲۲۸	۲۲,۸۴۹	۳۷۸٪	۳۸۳٪	۲۲۰۸٪
	مجموع	۵۳,۳۲۷,۳۳۵	۱۸,۹۵۹,۲۳۰	۶,۹۳۷,۲۶۹	۱۷۳٪	۱۸۱٪	۶۶۹٪
فرا بورس ایران	سهام	۱۶,۴۴۹,۳۰۳	۵,۸۳۵,۰۸۰	۱,۸۱۶,۸۷۰	۲۲۱٪	۱۸۲٪	۸۰۵٪
	اوراق بدهی	۲,۳۷۷,۱۲۳	۱,۲۴۸,۶۹۸	۶۳۷,۷۴۲	۹۶٪	۹۰٪	۲۷۳٪
	ETFs	۱۸۷,۰۸۳	۴۶,۵۰۹	۱۶,۱۴۵	۱۸۸٪	۳۰۲٪	۱۰۵۹٪
	مجموع	۱۹,۰۱۳,۵۰۹	۷,۱۳۰,۲۸۸	۲,۴۷۰,۷۵۶	۱۸۹٪	۱۶۷٪	۶۷۰٪

همانطور که در جدول (۱) مشاهده می‌شود، ارزش کل بازار بورس تهران در اسفند ۹۹ به نسبت دوره مشابه در سال ۹۷ به میزان ۶۶۸٪ بیشتر شده است. این داده به تنهایی نشان می‌دهد که اهمیت و نقش این بازار در اقتصاد کشور حدود ۷ برابر شده است. بنابراین حساسیت سیاست‌گذاری و راهبری در این بازار در زمان حال، بیش از پیش شده است. این افزایش ارزش هم نشان‌دهنده افزایش ارزش‌داری‌های این بازار و هم از طرفی نشان‌دهنده افزایش بازیگران این بازار است. اینگونه به نظر می‌رسد که میل به تأمین مالی از جانب سرمایه‌پذیران و نیز میل به کسب عایدی و سرمایه‌گذاری از جانب سرمایه‌گذاران از طریق بورس تهران افزایش چشمگیری یافته است.

همین رابطه در زمینه فرا بورس ایران نیز صدق می‌کند. ارزش این بازار در اسفند ۹۹ به نسبت ارزش آن در اسفند ۹۷ نیز حدود ۷ برابر شده است. از آنجایی که شرکت‌های موجود در این بازار به نسبت شرکت‌های موجود در بورس تهران، کوچکتر هستند، لذا اینگونه به نظر می‌رسد که تمایل به تأمین مالی از طریق بورس به شرکت‌های بزرگ محدود نشده است. البته باید توجه داشت که مرحله تأمین مالی برای شرکت‌های پذیرفته شده در هر کدام از بازارها، به هنگام عرضه اولیه است.

اوراق خزانه اسلامی که به منظور تأمین مالی بخش‌های دولتی منتشر می‌شوند، در فرا بورس ایران عرضه شده و معامله می‌گردند (اوراق موجود در این بازار محدود به اوراق دولتی نیست). با مقایسه میزان افزایش ارزش بازار اوراق بدهی در بورس تهران با فرا بورس ایران بین دو بازه زمانی اسفند ۹۹ و اسفند ۹۷، مشاهده می‌شود که ارزش این اوراق در بازار فرا بورس رشد بیشتری داشته است. مقدار ریالی این ارزش نیز نشان می‌دهد که ارزش اوراق موجود در فرا بورس ایران در مقایسه با ارزش اوراق موجود در بورس تهران در اسفند ۹۹ بیش از ۹ برابر است. اینچنین به نظر می‌رسد که تمایل دولت به تأمین مالی از طریق اوراق بدهی به نسبت تمایل شرکت‌های بخش خصوصی برای تأمین مالی به کمک این ابزار مالی بیشتر است. ارائه آموزش‌های بیشتر به شرکت‌ها در خصوص آشنایی با ابزارهای نوین مالی و مزایای استفاده از آن‌ها، می‌تواند موجبات افزایش رجوع این شرکت‌ها به این نوع از تأمین مالی را فراهم آورد.

تحلیل سهام و اوراق بدهی علیرغم شباهت‌ها و اشتراکاتی که دارند، تفاوت‌های بسیاری نیز دارند. کسب دانش و تجربه در حوزه هر یک از این دو نیازمند صرف وقت و هزینه بسیاری است. به همین دلیل اشخاص (سرمایه‌گذاران) می‌توانند به جای ورود مستقیم به این بازارها، از روش‌های سرمایه‌گذاری غیرمستقیم استفاده نمایند. نکته قابل توجه این است که چنانچه این اشخاص تمایل داشته باشند تا بیشتر سبد دارایی‌شان به اوراق بدهی اختصاص داشته باشد، می‌توانند در صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری نمایند و چنانچه تمایل دارند بیشتر سبد دارایی‌شان به سهام شرکت‌ها تعلق داشته باشد، می‌توانند در صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام، سرمایه‌گذاری نمایند. عموماً نوسانات در ارزش سهام شرکت‌ها بیشتر از نوسانات در ارزش اوراق بهادار است. بنابراین کسانی که در صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام ورود می‌نمایند به نسبت کسانی که در صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت ورود می‌نمایند، متحمل ریسک بیشتری می‌شوند.

۲) ارزش بازاری صنایع در بورس و فرابورس

هر یک از شرکت‌هایی که سهامشان در این بازارهای مالی داد و ستد می‌شود متعلق به یک صنعت خاص هستند. بنابراین یکی دیگر از عوامل مهم در ارزش بازاری مالی، ارزش هر یک از صنایع موجود در این بازارها است. جدول شماره (۲) میزان ارزش این صنایع در اسفند ۹۸ و اسفند ۹۹ را نشان می‌دهد. منظور از ترکیب نسبی، درصد مشارکت هر یک از دو گروه حقیقی و حقوقی است. مقایسه ارزش بازاری صنایع گوناگون نشان می‌دهد که در حال حاضر و در قیاس با زمان گذشته، کدام صنعت رشد ارزش بیشتری داشته و نیز تا چه میزان از ارزش کل بازار را به خود اختصاص داده است. بدین صورت ارزشمندترین صنعت از نظر ارزش بازاری استخراج می‌شود.

جدول (۲): ارزش بازاری صنایع در بورس و فرابورس (میلیارد ریال)

ردیف	عنوان صنعت	انتهای اسفند ۱۳۹۹	درصد از کل بازار در سال ۹۹	انتهای اسفند ۱۳۹۸	درصد از کل بازار در سال ۹۸	در صد تغییرات ۹۹ به ۹۸
۱	کل	۶۸۹۹۶۹۴۶.۵۸	۱۰۰.۰٪	۲۴۵۶۶۵۴۵.۷۴	۱۰۰.۰٪	۱۸۰.۹٪
۲	محصولات شیمیایی	۱۴۷۲۹۴۵۴.۹۷	۲۱.۳٪	۵۳۸۷۲۷۹.۱۰۳	۲۱.۹٪	۱۷۳.۴٪
۳	فلزات اساسی	۱۰۸۳۶۳۷۸.۳۳	۱۵.۷٪	۳۴۶۶۱۴۵.۷۵	۱۴.۱٪	۲۱۲.۶٪
۴	استخراج کانه های فلزی	۵۹۹۷۰۵۹.۴۲	۸.۷٪	۱۸۴۳۹۶۹.۳۸۳	۷.۵٪	۲۲۵.۲٪
۵	سرمایه گذاری‌ها	۵۴۷۷۶۷۹.۰۳۳	۷.۹٪	۶۵۸۰۱۹.۹۷۴۸	۲.۷٪	۷۳۲.۴٪
۶	بانک‌ها و موسسات اعتباری	۵۰۸۲۲۸۸.۵۷۴	۷.۴٪	۱۵۵۹۷۸۴.۱۱۳	۶.۳٪	۲۲۵.۸٪
۷	شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی	۴۲۸۶۵۹۹.۴۱۸	۶.۲٪	۹۵۱۰۷۴.۲۵	۳.۹٪	۳۵۰.۷٪
۸	فراورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای	۳۸۴۰۷۳۸.۰۳۴	۵.۶٪	۱۴۳۰۳۲۵.۴۱۵	۵.۸٪	۱۶۸.۵٪
۹	خودرو و ساخت قطعات	۲۳۱۳۹۱۲.۷۱۳	۳.۴٪	۷۴۳۷۳۴.۶۱۳۴	۳.۰٪	۲۱۱.۱٪
۱۰	مواد و محصولات دارویی	۱۶۹۲۴۴۴.۰۸۶	۲.۵٪	۱۱۳۲۴۲۷.۰۴	۴.۶٪	۴۹.۵٪

ردیف	عنوان صنعت	انتهای اسفند ۱۳۹۹	درصد از کل بازار در سال ۹۹	انتهای اسفند ۱۳۹۸	درصد از کل بازار در سال ۹۸	تغییرات ۹۹ به ۹۸ در صد
۱۱	بیمه و صندوق بازنشستگی به جز تأمین اجتماعی	۱۶۳۴۷۶۹.۱۹۴	۲.۴٪	۴۰۵۹۹۹.۴۱۸۶	۱.۷٪	۳۰.۲.۷٪
۱۲	محصولات غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر	۱۲۸۴۲۱۴.۷۹۱	۱.۹٪	۶۲۸۰۹۶.۴۰۴۶	۲.۶٪	۱۰.۴.۵٪
۱۳	فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط	۱۲۶۸۳۰۹.۲	۱.۸٪	۵۰۸۸۴۸.۷۱۳۱	۲.۱٪	۱۴۹.۳٪
۱۴	سیمان، آهک و گچ	۱۲۴۰۳۹۱.۰۴۸	۱.۸٪	۵۱۰۸۱۵.۶۵۹	۲.۱٪	۱۴۲.۸٪
۱۵	عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم	۱۱۸۵۲۵۹.۵۷۸	۱.۷٪	۶۸۶۲۲۱.۸۶۶۸	۲.۸٪	۷۲.۷٪
۱۶	مخابرات	۱۱۳۴۷۹۲	۱.۶٪	۷۶۵۱۰.۵۶	۳.۱٪	۴۸.۳٪
۱۷	انبوه‌سازی، املاک و مستغلات	۷۳۵۴۱۴.۲۶۱۸	۱.۱٪	۳۱۹۹۳۷.۰۵۸۱	۱.۳٪	۱۲۹.۹٪
۱۸	خدمات فنی و مهندسی	۷۳۵۱۱۵.۶۴۱۷	۱.۱٪	۴۵۴۳۸۷.۹۰۷۶	۱.۸٪	۶۱.۸٪
۱۹	رایانه و فعالیت‌های وابسته به آن	۷۲۳۶۰.۳۳۳	۱.۰٪	۴۴۰۷۴۱.۳۸۸۲	۱.۸٪	۶۴.۲٪
۲۰	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۷۰۲۲۰.۳۳۳۵	۱.۰٪	۴۰۹۱۲۶.۱۵۶	۱.۷٪	۷۱.۶٪
۲۱	ماشین آلات و تجهیزات	۴۱۳۴۳۴.۲۰۲۵	۰.۶٪	۲۳۸۵۷۷.۰۲۰۳	۱.۰٪	۷۳.۳٪
۲۲	زراعت و خدمات وابسته	۳۷۴۶۳۳.۰۲۱۳	۰.۵٪	۲۰۴۳۵۷.۵۲۹۸	۰.۸٪	۸۳.۳٪
۲۳	سایر محصولات کانی غیرفلزی	۳۶۳۴۲۳.۳۹۰۶	۰.۵٪	۲۰۱۴۷۲.۵۵۱۱	۰.۸٪	۸۰.۴٪
۲۴	ماشین آلات و دستگاه‌های برقی	۳۱۹۹۰۳.۱۴۰۳	۰.۵٪	۲۵۱۳۳۸.۰۵۵۲	۱.۰٪	۲۷.۳٪
۲۵	لاستیک و پلاستیک	۳۰۲۹۳۶.۰۸۵۵	۰.۴٪	۱۴۲۲۰۷.۰۴۷۸	۰.۶٪	۱۱۳.۰٪
۲۶	قند و شکر	۲۹۱۰۶۰.۲۴۱	۰.۴٪	۱۳۶۴۹۰.۸۲۷۷	۰.۶٪	۱۱۳.۲٪
۲۷	خرده فروشی، به استثنای وسایل نقلیه موتوری	۲۶۷۳۱۵.۳۶۶۹	۰.۴٪	۱۲۹۴۸۰.۷۷۷	۰.۵٪	۱۰۶.۵٪
۲۸	واسطه‌گری‌های مالی و پولی	۲۵۸۴۳۶.۸۱۲۱	۰.۴٪	۱۴۳۵۵۶.۳۹۴۷	۰.۶٪	۸۰.۰٪
۲۹	هتل و رستوران	۲۰۹۳۴۲.۰۷۴۹	۰.۳٪	۵۲۲۲۵.۵۶۴۹۷	۰.۲٪	۳۰۰.۸٪
۳۰	استخراج نفت گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف	۱۶۱۰۳۴.۰۹۳۸	۰.۲٪	۴۱۶۵۵.۲۱۵۱۴	۰.۲٪	۲۸۶.۶٪

ردیف	عنوان صنعت	انتهای اسفند ۱۳۹۹	درصد از کل بازار در سال ۹۹	انتهای اسفند ۱۳۹۸	درصد از کل بازار در سال ۹۸	تغییرات ۹۹ به ۹۸
۳۱	ساخت محصولات فلزی	۱۵۵۹۸۰.۶۷۹۶	۰.۲٪	۱۱۰۸۶۵.۳۶۸۵	۰.۵٪	۴۰.۷٪
۳۲	کاشی و سرامیک	۱۲۹۲۵۸.۷۸۴۹	۰.۲٪	۵۹۲۹۰.۵۴۲۴۶	۰.۲٪	۱۱۸.۰٪
۳۳	اطلاعات و ارتباطات	۱۱۹۶۴۹.۸	۰.۲٪	۶۶۶۷۰.۴	۰.۳٪	۷۹.۵٪
۳۴	استخراج زغال سنگ	۱۱۸۲۸۰.۹۷	۰.۲٪	۲۴۹۰۶.۲۲۵	۰.۱٪	۳۷۴.۹٪
۳۵	سایر واسطه‌گری‌های مالی	۱۰۸۴۵۹.۹	۰.۲٪	۷۸۵۳۶.۵۸	۰.۳٪	۳۸.۱٪
۳۶	پیمانکاری صنعتی	۹۳۴۰۷.۲۱۰۱۸	۰.۱٪	۷۶۱۸۲.۰۵	۰.۳٪	۲۲.۶٪
۳۷	تولید محصولات کامپیوتری الکترونیکی و نوری	۷۱۴۹۵.۸	۰.۱٪	۹۲۳۸۴	۰.۴٪	-۲۲.۶٪
۳۸	محصولات کاغذی	۷۱۱۲۶.۶۴۱۰۳	۰.۱٪	۵۵۶۰۸.۶۳۱۱۹	۰.۲٪	۲۷.۹٪
۳۹	ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی	۵۹۰۱۹.۹۱۰۴۶	۰.۱٪	۴۱۸۲۹.۴۹۲۵۲	۰.۲٪	۴۱.۱٪
۴۰	دباجی، پرداخت چرم و ساخت انواع پاپوش	۴۴۱۵۶.۲۵۸۵۹	۰.۱٪	۲۱۶۰۳.۶۹۲۵۵	۰.۱٪	۱۰۴.۴٪
۴۱	حمل و نقل آبی	۳۹۴۵۱.۵۹	۰.۱٪	۲۶۶۵۱.۷	۰.۱٪	۴۸.۰٪
۴۲	محصولات چوبی	۳۶۸۳۱.۰۲	۰.۱٪	۸۶۴۳.۶۲	۰.۰٪	۳۲۶.۱٪
۴۳	منسوجات	۲۷۷۵۴.۴۲۱۶	۰.۰٪	۱۳۶۴۵.۱۹۹۵۱	۰.۱٪	۱۰۳.۴٪
۴۴	انتشار، چاپ و تکثیر	۱۶۴۴۳.۹	۰.۰٪	۱۶۴۳۶.۹۷	۰.۱٪	۰.۰٪
۴۵	تجارت عمده فروشی به جز وسایل نقلیه موتور	۱۰۶۲۰.۹۲۸۰۱	۰.۰٪	۴۰۲۳.۰۴	۰.۰٪	۱۶۴.۰٪
۴۶	استخراج سایر معادن	۹۵۶۳.۴	۰.۰٪	۸۸۱۰.۱۲	۰.۰٪	۸.۶٪
۴۷	ابزارپزشکی، اپتیکی و اندازه‌گیری	۹۳۱۳.۴	۰.۰٪	۹۳۱۳.۴	۰.۰٪	۰.۰٪
۴۸	فعالیت‌های هنری، سرگرمی و خلاقانه	۸۹۱۲.۹۲۵۸۱۲	۰.۰٪	۵۲۰۵.۲۵۲۰۲۴	۰.۰٪	۷۱.۳٪
۴۹	فعالیت مهندسی، تجزیه، تحلیل و آزمایش فنی	۵۰۴۱.۸	۰.۰٪	۲۵۰۶.۸	۰.۰٪	۱۰۱.۱٪
۵۰	تجارت عمده خرده فروشی وسایل نقلیه موتور	۳۱.۸۶	۰.۰٪	۳۱.۸۶	۰.۰٪	۰.۰٪

همانطور که در جدول دو مشاهده می‌شود، در اسفند سال ۹۹، ۱۰ صنعت با بیشترین ارزش بازاری در مجموع بورس و فرابورس عبارتند از: ۱- محصولات شیمیایی، ۲- فلزات اساسی، ۳- استخراج کانه‌های فلزی، ۴- سرمایه‌گذاری‌ها، ۵- بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، ۶- شرکت‌های چند رشته‌ای، ۷- فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای، ۸- خودرو و ساخت قطعات، ۹- مواد و

محصولات دارویی و ۱۰- بیمه و صندوق بازنشستگی به جز تأمین اجتماعی. صنایع یاد شده در مجموع حدوداً به میزان ۸۱٪ ارزش بورس و فرابورس در اسفند ۹۹ را در بر دارند. در میان این ۱۰ صنعت بین دو بازه زمانی اسفند ۹۸ و اسفند ۹۹، افزایش در ارزش بازاری ۱- فلزات اساسی، ۲- استخراج کانه‌های فلزی، ۳- سرمایه‌گذاری‌ها، ۴- بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، ۵- شرکت‌های چند رشته‌ای، ۶- خودرو و ساخت قطعات و ۷- بیمه و صندوق بازنشستگی به جز تأمین اجتماعی، از افزایش در ارزش کل بازار بیشتر بوده است. سهم صنایع ۱- محصولات شیمیایی، ۲- فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای و ۳- مواد و محصولات دارویی از ارزش کل بازار در اسفند ۹۹ به نسبت اسفند ۹۸، کاهش یافته است. بیشترین کاهش در سهم از ارزش کل بازار مربوط به صنعت تولید محصولات کامپیوتری الکترونیکی و نوری به میزان ۲۲.۶٪- است. سهم این صنعت از کل ارزش بورس و فرابورس در اسفند ۹۸ به اندازه ۰.۴٪ بازار و در اسفند ۹۹ به میزان ۰.۱٪ بازار بوده است. افزایش یا کاهش در ارزش هر صنعت به تنهایی برای قضاوت در خصوص عملکرد آن صنعت کافی نیست. می‌بایست شرایط بنیادین موجود در هر کی از صنایع نیز بررسی شوند تا از بابت افزایش ارزش به صورت حبابی یا واقعی، آگاهی بهتری حاصل شود.

هر یک از این صنایع دارای ویژگی‌های منحصر به فرد هستند. عوامل اقتصادی تأثیرگذار بر هر یک از آنها می‌تواند تا حدود زیادی با عوامل اقتصادی تأثیرگذار بر سایر صنایع، تفاوت داشته باشد. بنابراین برای سرمایه‌گذاری در بورس، صرف داشتن دانش مالی به تنهایی اکتفا نکرده و نیازمند درک موقعیت و آشنایی مناسب از شرایط صنایع موجود در این بازار نیز دارد. به طور مثال اشخاصی که تخصص بیشتری در خصوص جزئیات مربوط به صنعت فلزات اساسی مانند روندهای مصرف جهانی، قیمت‌های جهانی، سهم از بازار تولیدکنندگان این صنعت در داخل و خارج از کشور، انواع محصولات این صنعت و غیره دارند، به نسبت اشخاصی که بدون داشتن این دانش و با اتکا به دانش مالی اقدام به سرمایه‌گذاری می‌نمایند، از قدرت تحلیل و تصمیم‌گیری و در نتیجه مدیریت ریسک و بازده بیشتری برخوردارند.

۳ جمع‌بندی

سرمایه‌گذاری در هر زمینه‌ای دارای پیچیدگی‌ها و جزئیاتی است که مستلزم آن است پیش از ورود به آن، به اندازه کافی کسب دانش و مهارت نمود. بازارهای مالی نیز دارای جزئیات و پیچیدگی‌هایی هستند که این حوزه را به یک حوزه تخصصی تبدیل می‌نماید. از همین رو همواره مراجع گوناگون بین‌المللی به سرمایه‌گذاران توصیه نموده‌اند، پیش از ورود به این بازارها، یا آموزش کافی کسب نمایند یا به طور غیر مستقیم به ورود کنند.

اطلاعات مربوط به سهم صنایع گوناگون از ارزش کل بازار بورس و فرابورس نشان می‌دهد که تغییر در ارزش ۱۰ صنعت نخست، می‌تواند به تنهایی بر تغییر ارزش سایر ۳۹ صنعت دیگر سایه افکند. این مسأله یکی از نکاتی است که چنانچه دولت محترم تمایل به حمایت از بازار داشته باشد، می‌تواند به آن توجه نماید.